

I–V. Göttingen 1998–2009.“ Für die richtigen bibliographischen Angaben zumindest zu einigen Bänden vgl. Anm. 6, 10, 12.

Grundsätzlich ist für etwaige weitere Arbeiten zum Untersuchungsgebiet zu beachten: Wer sich mit den Ortsnamen Oberfrankens auseinandersetzt, muss sich mit dem Slawischen auskennen, so wie sich etwa mit Indogermanistik auskennen sollte, wer sich mit ‚alteuropäischen‘ oder allgemein archaischen (indo)germanischen Gewässernamen beschäftigt. Kennt man sich damit nicht aus, kann kein ordentliches oder gar relevantes Ergebnis herauskommen.

Das Gesamturteil über dieses Buch kann schwerlich positiv ausfallen: Zu honorieren ist die umfängliche Archivarbeit, die A. geleistet hat, hier wurden zahlreiche neue Belege für Orts- und Flurnamen gefunden bzw. neue Belegreihen erstellt. Diese Belege werden sicherlich noch einige Zeit gute Dienste bei weiteren Forschungen leisten und zu Aufsätzen anregen. Auch die ergänzende eigenständige archäologische Arbeit ist hervorzuheben. Die Auswertung dieses (archivalischen und archäologischen) Materials ist aber in sprachwissenschaftlicher Hinsicht streckenweise dürftig geraten. Da es Ziel der Arbeit gewesen zu sein scheint, keine (frühen) slawischen Orts- und Flurnamen in Oberfranken zuzulassen, werden ältere Erklärungen von Orts- und Flurnamen aus dem Slawischen entweder ignoriert oder ohne Argumente bzw. mit nicht stichhaltigen, teils inhaltlich falschen Argumenten abgetan. Die Erklärungen zur Wortbildung und Etymologie auch germanischer Wörter bzw. Namen sind alles andere als tadellos.

Das Buch hätte vor der Drucklegung einer nochmaligen inhaltlichen wie ortho- und typographischen Revision bedurft. Die Chance, ein wirklich wichtiges und auf Jahrzehnte hin Gültigkeit beanspruchendes Werk zu den Ortsnamen des westlichen Oberfranken zu schaffen, wurde vertan.

Miloslava K n a p p o v á (Praha)

**IVONA BAREŠOVÁ: JAPANESE GIVEN NAMES:
A WINDOW INTO CONTEMPORARY JAPANESE SOCIETY.
Palacký university Olomouc, Olomouc 2016, 242 s.,
ISBN 978-80-7577-225-1**

Uvedená monografie poskytuje zasvěcený vhled do užívání japonských (v našem smyslu rodných, dříve křestních) jmen v soudobé japonské společnosti. Seznamuje s etapovým vývojem přepisu japonských jmen, skládajících se obvykle

z jednotlivých japonských znaků, majících svůj obecný význam, do latinky. Jméno se zpravidla skládá ze dvou nebo tří znaků přepisovaných do jednoslovného, (anglickou) latinkou psaného jména (mužské jméno *Sora*, ženské jméno *Yumiko*). V prepisech se zohledňuje grafika, fonologie i sémantická stránka jmen.

Autorka v širokém záběru sleduje vývoj motivů volby jmen, které jsou ovlivněné nejen emočním, různorodým citovým vztahem ke jménům mužským a ženským, ale též vztahem k rozmanitým tělesným i duševním vlastnostem člověka, k široce chápáné přírodě (motivace rostlinami, zvířaty, nerosty, počasím, oblohou, ročním obdobím v době narození apod.) a rovněž i individuálním vztahem ke světlu, záření, zvukům, barvám, číslům, oděvům, létání a jiným lidským aktivitám. Důležité jsou i rodičovské představy o budoucnosti dítěte, jeho mezilidských vztazích, též doba jeho narození a další významné okolnosti jeho příchodu na svět. Jsou jimi též zdůraznění individuálního významového symbolu jména novorozence; v úvahu se bere nejen grafika, sémantika i fonologie jména, ale zároveň též jeho žádoucí sounáležitost se jmény, která se již v rodině vyskytují. (Stane se, že v praxi některé jméno činí při jeho čtení takové problémy, že si je nositel oficiálně změní.) Dřívější přání zdraví, prosperity a síly chlapcům a krásy děvčatům užívaná v minulosti jsou v současné době postupně nahrazována novějšími pojmenovacími motivy volenými pod vlivem aktuální doby počítačů. Volba japonských jmen je ovlivňována světem závažnosti, představivosti, tudíž i nadějí a společensky významných cílů života pojmenovávaného dítěte; toto pojetí zároveň poskytuje též zajímavý vhled do života japonské společnosti.

Monografie obsahuje řadu různých tabulek ilustrujících výklady, např. tabulky představující různé možnosti přepisů znaků do latinky, dále různé možnosti čtení jmen (např. statistický přehled čtení 25 jmen mužských a ženských vztahujících se k pojmu *corpus* ‚tělo‘), soubory jmen vycházejících z určitého motivačního okruhu jejich volby jmen apod. Publikace je doplněna třemi dodatky, a to (1) přehledy nejčastěji volených jmen (a) mužských a (b) ženských od r. 1912 do r. 2015 (psáno japonským znakovým písmem); (2) přehledy jmen (a) mužských a (b) ženských členěných podle motivačních okruhů; každé jméno je uváděno v znakovém písmu a v latině; (3) abecední seznam fonologicky (v latině) psaných jmen mužských a ženských, o kterých se v knize píše. V publikaci se uvádí i bohatý, reprezentativní seznam literatury.

Úspěšná monografie Ivony Barešové (známé i čtenářům AO), japanoložky působící na olomoucké univerzitě, je významným, obohacujícím přínosem k výzkumu japonských osobních jmen, založeným na analýze široce pojaté bohaté materiálové základny s jejími významnými, syntetizujícími závěry. Jde o práci tematicky i metodicky objevnou a (pro Evropana v mnohém) podnětnou pro antroponomastické výzkumy i v dalších jazycích a konfrontačně i v mezinárodním měřítku.